

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่าน-การคิด สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการสอน และ เอกสารประกอบรูปแบบการสอน มี 5 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างรูปแบบการสอน

ขั้นที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอน

ขั้นที่ 3 การสร้าง เอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน และ เอกสารประกอบ

รูปแบบการสอน

ขั้นที่ 5 การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการสอนและ เอกสารประกอบรูปแบบ

การสอน

ตอนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการสอน มี 4 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขั้นที่ 2 การสร้าง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 การดำเนินการทดลอง

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดในแต่ละขั้นตอน มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการสอนและ เอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้าและ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสร้างรูปแบบการสอน

ในการสร้างรูปแบบการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูล 3

ประเภทคือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนและการสอนอ่าน ได้แก่

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการสอน การสร้างรูปแบบการสอนและวิธีการนำเสนอรูปแบบการสอน เพื่อให้ทราบความหมายของรูปแบบการสอนและความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการสร้างรูปแบบการสอน

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการอ่าน ความเข้าใจ และการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัย เพื่อให้ทราบความหมายของการอ่าน ธรรมชาติของการอ่าน ความหมายของความเข้าใจ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อนำข้อความรู้อย่างมาช่วยในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ

วิธีการศึกษา ดำเนินการโดยรวบรวมหนังสือ เอกสาร บทความ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ นำมาอ่าน และสรุปสาระสำคัญ แล้วนำมาใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบจุดประสงค์ของการสอน เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่เป็นข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการสร้างรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา ตลอดจนนำมาพิจารณาสร้างรูปแบบการสอน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น

วิธีการศึกษา ดำเนินการโดยนำหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เฉพาะส่วนที่กล่าวถึงกลุ่มทักษะภาษาไทย คู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะส่วนที่กล่าวถึงการสอนการอ่านในใจมาอ่านอย่างละเอียด และวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วสรุปสาระสำคัญว่าหลักสูตรได้เน้นกระบวนการอ่าน หรือกลวิธีการอ่านเรื่องใด และเน้นมากน้อยเพียงใด

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสอนอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในประเทศไทย เพื่อให้ทราบสภาพของการสอนอ่านภาษาไทยในปัจจุบัน ด้านครูผู้สอน แนวทางการสอน เอกสารที่ใช้ประกอบการสอน จุดเน้นของการสอน การจัดกิจกรรมประกอบการอ่าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน

วิธีการศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธี คือ การศึกษาจากเอกสาร รายงานการติดตามผลการใช้หลักสูตร รายงานวิจัย และวิธีสอบถามสภาพการสอนจากครูผู้สอนภาษาไทย โดยใช้แบบสอบถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การศึกษาจากเอกสาร ได้ดำเนินการโดยรวบรวมเอกสารที่เป็นรายงานการวิจัยหรือรายงานการติดตามผลการใช้หลักสูตร เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านภาษาไทย นำมาอ่านแล้วสรุปสาระสำคัญ นำข้อมูลมาใช้ในการสร้างรูปแบบการสอน เอกสารที่ได้ศึกษา ได้แก่

3.1.1 เอกสารการประเมินผลการใช้หลักสูตรภาษาไทยในท้องถิ่นที่นักเรียนพูดภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2529)

3.1.2 เอกสารรายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะคำถาม และทักษะการใช้คำถามของครูภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนของอำเภอบ้านโป่ง สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ซึ่งดำเนินการวิจัยโดย สุชาดา แจ่มจันทร์ (2526)

3.1.3 เอกสารรายงานการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งดำเนินการวิจัยโดย นันทวัลย์ ศรีปัญญาพร (2527)

3.2 การศึกษาด้วยการใช้แบบสำรวจ สอบถามครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทางด้านแนวทางการสอน เอกสารการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

วิธีการศึกษาดำเนินการดังนี้

3.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 125 คน โดยใช้วิธีสุ่มดังนี้

กำหนดภาคต่าง ๆ ของประเทศ ออกเป็น 5 ภาคคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สุ่มตัวอย่างจังหวัดจากภาคต่าง ๆ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวนภาคละ 5 จังหวัด และสุ่มตัวอย่างโรงเรียนแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 5 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในอำเภอเมือง จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนในอำเภออื่น จำนวน 3 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้รายชื่อโรงเรียนทั้งสิ้น 125 โรงเรียน แล้วกำหนดให้ครูที่สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนนั้นโรงเรียนละ 1 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสอนอ่านภาษาไทย คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ง) ดำเนินการสร้างดังนี้

- 1) ตั้งจุดประสงค์ของการสอบถาม ซึ่งได้แก่ การสำรวจสภาพที่เป็นจริงในการสอนอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเด็นหลักของการสำรวจคือ ต้องการทราบว่าครูใช้คู่มือการสอนภาษาไทยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการหรือไม่ อย่างไร
- 2) กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ด้าน เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การสอนภาษาไทย
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการสอนการอ่านภาษาไทย
- 3) สร้างแบบสอบถาม เป็นแบบผสมให้เลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง
- 4) นำแบบสอบถามไปทดลองให้ครูที่สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอบ จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านการใช้ภาษา
- 5) นำผลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาพิจารณาแก้ไขคำถามและสำนวนภาษาให้เหมาะสม พร้อมทั้งจะใช้จริง

3.2.3 การรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ โดยขอให้ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายให้ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแล้วส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาหาค่าร้อยละ และนำเสนอในลักษณะตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างรูปแบบการสอน มีรายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ก.

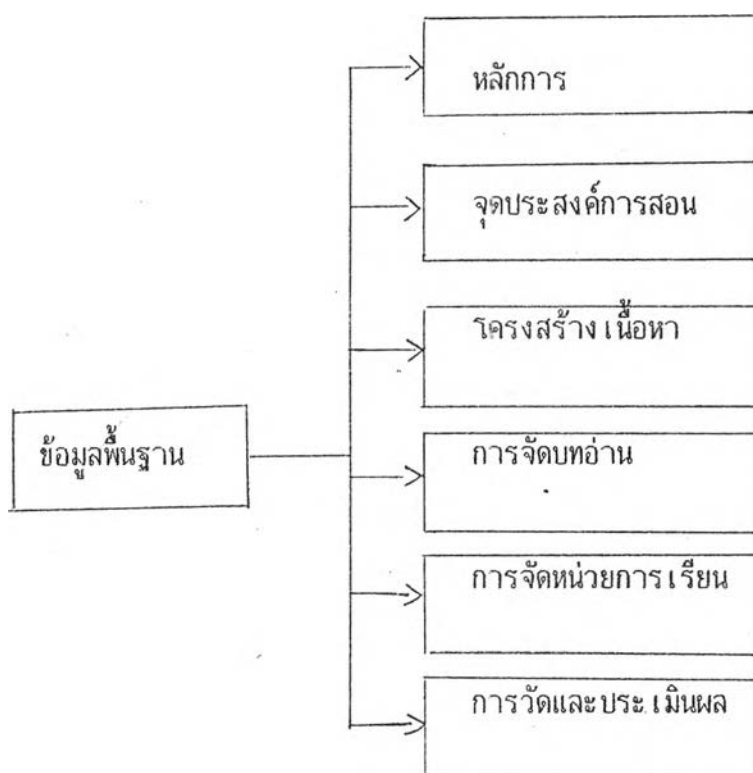
ขั้นที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอน

การสร้างรูปแบบการสอนสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการสอนตามขั้นตอน ดังนี้

1. พิจารณาข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาในชั้นที่ 1 ทั้งด้านทฤษฎี แนวคิด และสภาพที่เป็นจริง

2. กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน โดยยึดเป้าหมายหลักคือ การสอนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ 4 ระดับได้ดี ได้แก่ ความเข้าใจระดับตามตัวอักษร ดีความ วิจารณญาณ และนำไปใช้ และให้มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่าน

การจัดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนสรุปได้ดังนี้

3. เขียนรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการสอนตามที่ได้กำหนดไว้ และตรวจสอบการเรียงลำดับขององค์ประกอบ รวมทั้งตรวจสอบความสัมพันธ์สอดคล้อง และส่งเสริมซึ่งกันและกันระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ จัดทำเป็นรูปแบบการสอนฉบับร่าง

ผลการกำหนดและจัดเรียงเรียงองค์ประกอบของรูปแบบการสอน ได้รูปแบบการสอนฉบับร่าง ซึ่งจะนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข.

ขั้นที่ 3 การสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ขั้นที่ 2 เป็นการกำหนดรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการสอน ซึ่งยังไม่สามารถนำไปใช้สอนในสถานการณ์จริง ดังนั้นขั้นที่ 3 จึงเป็นการเตรียมเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำสู่การนำรูปแบบการสอนไปใช้จริง เรียกว่าเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ได้แก่

1. คำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน เป็นเอกสารสำหรับครูที่จะนำรูปแบบการสอนไปใช้สอน เอกสารนี้จะบอกให้ครูทราบถึงสิ่งที่ต้องศึกษาและจัดเตรียม วิธีการปฏิบัติในบางขั้นตอนที่มีได้กล่าวถึงรายละเอียดในเอกสารรูปแบบการสอน รวมทั้งวิธีการสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอนขั้นใหม่

การจัดทำเอกสารคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน ดำเนินการโดยนำเอกสารรูปแบบการสอนมาพิจารณาทีละองค์ประกอบ เขียนบรรยายในลักษณะบอกวิธีการปฏิบัติ (Prescriptive) และยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้ครูสามารถทำความเข้าใจรูปแบบการสอนได้โดยง่าย และสามารถจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอนได้

2. หน่วยการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารสำหรับครู ซึ่งกำหนดให้ม้องค์ประกอบต่าง ๆ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักการของรูปแบบการสอนครบถ้วน ได้แก่

- 2.1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้
- 2.2 คำชี้แจง
- 2.3 จุดประสงค์ทั่วไป
- 2.4 กิจกรรมการเรียนการสอนจัดเป็นชุด แต่ละชุดมีองค์ประกอบย่อยดังนี้
 - 2.4.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 2.4.2 เนื้อหา
 - 2.4.3 สื่อการเรียนรู้
 - 2.4.4 เวลาที่ใช้
 - 2.4.5 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.4.6 ภาคผนวก
- 2.5 การประเมินผล (หลังเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้การสอนนี้ ครูอาจสร้างขึ้นเองเพื่อให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียนที่สอน โดยศึกษาเอกสารคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน

การจัดทำเอกสารหน่วยการเรียนรู้การสอนสำหรับใช้ทดลองสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะเป็นตัวอย่างให้แก่ครูที่จะนำรูปแบบการสอนไปใช้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาและพิจารณาหลักการ จุดประสงค์การสอน โครงสร้างเนื้อหา ที่ได้กำหนดเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการสอน และใช้องค์ประกอบเหล่านี้เป็นหลักในการสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน
- 2) ศึกษาทฤษฎีการอ่าน - การคิด ตามแนวทฤษฎีการรู้และเข้าใจตนเอง (Metacognitive Theory) พร้อมกันนี้ก็ศึกษาทักษะย่อย ที่แสดงถึงความเข้าใจระดับต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของรูปแบบการสอน เพื่อจัดแบ่งและ เรียงลำดับก่อนหลังตามความเหมาะสมอย่างคร่าว ๆ เช่น การมีสมาธิในการอ่าน ควรสอนก่อนกลวิธีอื่น ๆ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่จำเป็นต่อการอ่านทุกครั้ง
- 3) ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้การสอน ตามชื่อของกลวิธีการอ่าน ที่ได้จัดแบ่งไว้ พร้อมทั้ง เขียนคำชี้แจงของหน่วยการเรียนรู้การสอนที่อธิบายเป้าหมายหลักของหน่วยการเรียนรู้การสอน
- 4) ออกแบบกรอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างคร่าว ๆ และกำหนดองค์ประกอบของกิจกรรม กำหนดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ต่อจากนั้นเขียนรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องซึ่งกันและกัน เป็นสำคัญ
- 5) เมื่อได้หน่วยการเรียนรู้ครบถ้วนแล้ว ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของทุกองค์ประกอบ เรียบเรียงเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จำนวน 10 หน่วยการเรียนรู้

ผลการสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการสอน ได้คำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนและหน่วยการเรียนรู้ฉบับร่าง ซึ่งจะนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค.

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน และ เอกสารประกอบรูปแบบการสอน

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน และ เอกสารประกอบรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้น
ในขั้นที่ 2 และ 3 มีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้าง เครื่องมือประเมินรูปแบบการสอน ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินรูปแบบการสอน
และ เอกสารประกอบรูปแบบชั้น 1 ฉบับ (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ง) ดำเนินการสร้างดังนี้

1) กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน ซึ่งได้แก่การประเมินคุณภาพของรูปแบบ
การสอนและ เอกสารประกอบรูปแบบการสอน โดยพิจารณาทุกองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่
พัฒนาขึ้น รวมทั้งพิจารณาเอกสารประกอบรูปแบบด้วย

2) ศึกษาการสร้างแบบประเมินและกำหนดรูปแบบของแบบประเมิน

3) สร้างแบบประเมินแบบจัดอันดับคุณภาพ 4 มาตรา ครอบคลุมองค์ประกอบของ
เอกสารต่าง ๆ ที่ต้องการประเมิน และทำแบบประเมินเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ประเมิน
แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4) นำแบบประเมินไปให้ครูผู้สอนจำนวน 5 คน อ่าน เพื่อพิจารณาความเป็น
ปรนัย และการใช้ภาษา

5) นำแบบประเมินมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง เป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

2. รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเอกสารรูปแบบการสอน จำนวน 1 ฉบับ หน่วยการเรียนรู้
การสอนจำนวน 10 หน่วย คำนวณนำการนำรูปแบบการสอน จำนวน 1 ฉบับ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 15 คน ตรวจสอบด้วยแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และให้ผู้ทรงคุณวุฒิส่งแบบประเมินคืน
ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3. นำหน่วยการเรียนรู้การสอนบางส่วนไปทดลองสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่
ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบประเมินรูปแบบการสอนที่ได้รับคืนมาตรวจให้
คะแนนตามเกณฑ์ นำผลที่วัดได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย สำหรับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
จากแบบสอบถามปลายเปิด รวมทั้งผลการทดลองสอน นำมาสรุปและ เรียบเรียง เพื่อเป็นข้อมูลในการ
การปรับปรุงเอกสารต่าง ๆ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนและ เอกสารประกอบรูปแบบการสอนฉบับร่าง
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดในภาคผนวก จ.

ขั้นที่ 5 การแก้ไขปรับปรุงรูปแบบการสอนและ เอกสารประกอบรูปแบบการสอน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบในขั้นที่ 4 มาพิจารณา และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงทั้งรูปแบบการสอน และ เอกสารประกอบรูปแบบการสอน ได้รูปแบบการสอนและ เอกสารประกอบรูปแบบการสอนฉบับสมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลของการวิจัย

ตอนที่ 2 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

เมื่อได้รูปแบบการสอนพร้อมกับเอกสารประกอบรูปแบบการสอนแล้ว จึงนำหน่วยการเรียนรู้การสอนไปทดลองใช้ในสภาพจริงของการเรียนการสอน เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ประชากรสำหรับการทดลองใช้รูปแบบการสอนนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ส่วนกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่ได้จากประชากรดังกล่าว จำนวน 2 ห้องเรียน โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ดัดเลือกรายชื่อโรงเรียนเฉพาะที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ห้องเรียน
 2. สุ่มชื่อโรงเรียนที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 1 โรงเรียน ด้วยวิธีจับฉลาก ได้โรงเรียน วัดบางหลวง
 3. สุ่มห้องเรียนเป็นห้องทดลองและห้องควบคุม ด้วยวิธีจับฉลาก ได้ห้อง ก. เป็นกลุ่มควบคุม และห้อง ข. เป็นกลุ่มทดลอง ทั้งนี้นักเรียนทั้งสองห้องมีจำนวนห้องละ 28 คน เท่ากัน
- แล้วทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่า t (t -test) ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t
ทดลอง	28	28.75	5.46	-1.52
ควบคุม	28	30.67	3.91	

จากตารางที่ 3 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ภายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จัดแบ่งนักเรียนออกเป็นระดับต่าง ๆ ตาม
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ได้จาก
การสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของนักเรียนแต่ละกลุ่มมาจัดเรียงลำดับจากคะแนน
มากไปหาน้อย แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
สูง ปานกลาง โดยใช้เกณฑ์ตามระเบียบการวัดผลของกระทรวงศึกษาธิการ (2528: 109) ดังนี้
คะแนนตั้งแต่ 80 คะแนนขึ้นไป เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
คะแนนระหว่าง 60-79 คะแนน เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

ขั้นที่ 2 การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองใช้รูปแบบการสอน
ในการทดลองใช้รูปแบบการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
จำนวน 3 ฉบับคือ

1. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน (ภาคผนวก ง.)
มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 กำหนดจุดประสงค์ของการทดสอบตามระดับของความเข้าใจในการอ่าน 4
ระดับ ทั้งนี้ได้พิจารณาจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) และคู่มือการ

สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย แล้ว กำหนดอัตราส่วนของข้อทดสอบตามระดับของความเข้าใจในการอ่าน

1.2 ศึกษาวิธีสร้างและเขียนแบบทดสอบประเภทปรนัยจากเอกสารและตำรา ได้แก่ ชวาล แพร์ตกุล (2516) สุภาพ วาดเขียน (2523) วิเชียร เกตุสิงห์ (2530)

1.3 สร้างแบบสอบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แต่ละข้อ ประกอบด้วยเนื้อเรื่องหรือบทอ่านที่ให้นักเรียนอ่าน เพื่อหาคำตอบโดยคัดเลือกเรื่องที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับอายุและตรงกับความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยศึกษาหลักเกณฑ์จากเอกสารและตำราของผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน และจากงานวิจัย ได้แก่ ทวี มุขธระโกษา (2510) กุสุมา รักษมณี (2515) รัญจวน อินทรกำแหง (2517) ศึกษาธิการ (2519) จวีลักษณ์ บุญยกาญจน์ (2525) มณี ปัทม (2530) รักพร ชังธาดา (2531) และประเภทของเนื้อเรื่องตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้แก่ ข้อความที่เป็นร้อยแก้ว นิทาน คำสัมผัสคล้องจอง บทร้อยกรอง สำนวนภาษา คำขวัญ ข่าว โฆษณา บทวิจารณ์

1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบทดสอบ

1.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน ทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และค่าระดับความยาก (Degree of Difficulty) โดยใช้เทคนิค 27% ซึ่งคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

$$D = \frac{U - L}{n}$$

$$P = \frac{U + L}{2n}$$

D	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนก
P	หมายถึง	ค่าระดับความยาก
U	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
L	หมายถึง	จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
n	หมายถึง	จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

1.6 เลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ ได้แก่ ข้อที่มีความยากระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 50 ข้อ

1.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและไม่ใช่กลุ่มเดิมในข้อ 1.5 จำนวน 100 คน แล้วนำผลการทดลองมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficient) โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum pq}{S_t^2} \right) \quad (\text{ระบอง กรรณสูตร: 2524})$$

เมื่อ	r_{tt}	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง
	n	หมายถึง	จำนวนข้อสอบ
	S_t	หมายถึง	ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ
	p	หมายถึง	สัดส่วนของคนที่ถูกในแต่ละข้อ
	q	หมายถึง	$1 - p$

จากการคำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบ = 0.76

2. แบบสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของตนเอง เป็นแบบสำรวจที่จะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ตอบหรือกลุ่มตัวอย่าง ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการอ่าน และด้านการใช้กลวิธีเหล่านั้น เนื่องจากเป็นแบบสำรวจที่มีลักษณะผสมทั้งคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด กล่าวคือ ให้ผู้ตอบบอกเหตุผลของคำตอบด้วย ซึ่งจะทำให้ทราบว่าผู้ตอบเคยใช้กลวิธีการอ่านเหล่านั้น และทราบความสำคัญ หรือประโยชน์ของกลวิธีการอ่านแต่ละอย่างหรือไม่เพียงใด (ภาคผนวก ง) ขั้นตอนการสร้างแบบสำรวจ มีดังนี้

2.1 กำหนดจุดประสงค์ของการสำรวจ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบความตระหนักรู้ของตนเอง เกี่ยวกับการอ่านและกลวิธีการอ่านที่เห็นในรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 8 กลวิธี

2.2 ศึกษาวิธีสร้างและเขียนแบบสำรวจ รวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามแนวคิดของทฤษฎีการรู้และเข้าใจตนเอง (Metacognitive) ได้แก่

เอกสารของ แพร์ริส และ เจคอบ (Paris and Jacobs: 1984) ครอส และ แพร์ริส (Cross and Paris: 1984)

2.3 วิเคราะห์กลวิธีการอ่านที่เห็นในรูปแบบการสอนทั้ง 8 กลวิธี และสร้างรายการคำถาม พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบแบบปลายเปิด เป็น 3 ค่าคือ

- 0 คะแนน ได้แก่ คำตอบที่แสดงว่าผู้ตอบไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการอ่านนั้น และไม่เคยใช้กลวิธีการอ่านนั้นมาก่อน เหตุผลที่ตอบจะไม่ตรงกับคำถาม หรือไม่ตรงกับมโนทัศน์ที่ถูกต้องของกลวิธีการอ่านนั้น
- 1 คะแนน ได้แก่ คำตอบที่แสดงว่าผู้ตอบมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการอ่านนั้นอยู่บ้าง แต่เหตุผลที่ตอบไม่สมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมมโนทัศน์ที่ถูกต้องของกลวิธีการอ่านนั้น
- 2 คะแนน ได้แก่ คำตอบที่แสดงว่าผู้ตอบมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการอ่านนั้นเป็นอย่างดี และเคยใช้กลวิธีนั้น เหตุผลที่ตอบเหมาะสมครอบคลุมมโนทัศน์ที่ถูกต้องของกลวิธีการอ่านนั้น

2.4 กำหนดคำตอบที่เป็นค่าเฉลี่ยที่ครอบคลุมมโนทัศน์ที่ถูกต้องของกลวิธีการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจคำตอบ โดยศึกษามโนทัศน์ของกลวิธีการอ่านตามแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ และเข้าใจตนเอง (Metacognitive)

2.5 นำแบบสำรวจใบทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน แล้วนำผลการทดลองมาคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (ประคอง กรรณสูตร 2525 : 42)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_x} \right\}$$

α คือ สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ

S^2_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2_x คือ ความแปรปรวนของคะแนนผู้ตอบทั้งหมด

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

ผลการคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบได้เท่ากับ 0.75

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนตามกิจกรรมของรูปแบบการเรียนรู้ (ภาคผนวก ง.)

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ

4. แนวการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาการนำกลวิธีการอ่านมาใช้ในการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง (ภาคผนวก ง.)

ขั้นที่ 3 การดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้จัดกระทำกับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ดังนี้

1. กลุ่มทดลอง ดำเนินการดังนี้

1.1 ก่อนการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนในกลุ่มทดลองด้วยแบบวัด 2 ฉบับคือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของตนเอง

1.2 ผู้วิจัยทำการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยชุดกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 20 ชุด เป็นเวลา 20 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ (1 ชั่วโมง) รวมระยะเวลาการสอน 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2533 ถึง วันที่ 30 พฤศจิกายน 2533 โดยที่ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการสอนทักษะอื่นคือ ฟัง พูด เขียน ควบคู่ไปด้วย ตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และใช้หนังสือเรียนภาษาไทย บทที่ 11 ถึงบทที่ 14 เพื่อให้การสอนครบสมบูรณ์ตามข้อกำหนดของหลักสูตร

รายละเอียดของการสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง มีดังต่อไปนี้

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 "เตรียมพร้อม" (กิจกรรมจุดด้านการอ่าน) 2. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 11 (ตอนที่ 1) ของกรมวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมจุดนักเรียนด้านการอ่านตามชุดกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียนตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอน ของกรมวิชาการ
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 "คิดภาพในใจ" (ครั้งที่ 1) - การมีสมาธิ - การคิดภาพในใจ 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 11 ตอนที่ 2 (ของกรมวิชาการ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 1 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ซึ่งเน้นการสอนและอภิปรายถึงกลวิธีการคิดภาพในใจ การมีสมาธิ 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียน ตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอน ของกรมวิชาการ
3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 "คิดภาพในใจ" (ครั้งที่ 2) - การคิดภาพในใจ 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 11 ตอนที่ 2 (ของกรมวิชาการ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 2 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ซึ่งเน้นการสอนและอภิปรายถึงกลวิธีการคิดภาพในใจ การมีสมาธิ 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียน ตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอน ของกรมวิชาการ

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
4.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 "ปรับเกียรติ ปรับการอ่าน" (ครั้งที่ 1) - การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 3 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 11 ตอนที่ 4 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 1 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ซึ่งเน้นการสอน และอภิปรายถึงกลวิธีการติดตั้ง วัตถุประสงค์ในการอ่าน 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอน ของ กรมวิชาการ
5.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 "ปรับเกียรติ ปรับการอ่าน" (ครั้งที่ 2) - วิธีการอ่านแบบต่าง ๆ 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 3 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 11 ตอนที่ 5 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 2 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ซึ่งเน้นการสอน และอภิปรายถึงกลวิธีการอ่านแบบ ต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการอ่าน แต่ละครั้ง 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
6.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 "ความรู้เดิม คาดคะเนล่วงหน้า" - การใช้ความรู้เดิม ในการ คาดคะเนใจความของสิ่งพิมพ์ 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 4 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 12 ตอนที่ 1 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วย การเรียนรู้ที่ 4 ซึ่งเน้นการสอน และอภิปรายถึงกลวิธีการคาดคะเน โดยใช้ความรู้เดิม 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
7.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 "ใจความสำคัญ สัมพันธ์ข้อเรื่อง" (ครั้งที่ 1) - การจับใจความสำคัญ 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 5 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 12 ตอนที่ 2 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วย การเรียนรู้ที่ 5 ซึ่งเน้นการสอน และ อภิปรายถึงกลวิธีในการจับใจความ สำคัญ 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
8.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 "ใจความสำคัญ สัมพันธ์ข้อเรื่อง" (ครั้งที่ 2) - การตั้งชื่อเรื่อง 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 5 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 12 ตอนที่ 3 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วย การเรียนรู้ที่ 5 ซึ่งเน้นกลวิธีการตั้งชื่อ เรื่อง 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
9.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 "ตั้งคำถาม ถามตนเอง" (ครั้งที่ 1) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 6 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 12 ตอนที่ 4 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วย การเรียนรู้ที่ 6 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
10.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 "ตั้งคำถาม ถามตนเอง" (ครั้งที่ 2) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 6 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 12 ตอนที่ 5 (ของกรมวิชาการ)	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 2 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
11.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 "ตั้งคำถาม ถามตนเอง" (ครั้งที่ 3) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 6 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 13 (ตอนที่ 1) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 3 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
12.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ "คิดไตร่ตรอง ประเมินสิ่งพิมพ์" (ครั้งที่ 1) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 7 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 13 (ตอนที่ 2) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 1 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
13.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ "คิดไตร่ตรอง ประเมินสิ่งพิมพ์" (ครั้งที่ 2) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 7 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 13 (ตอนที่ 3) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 2 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
14.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ "คิดไตร่ตรอง ประเมินสิ่งพิมพ์" (ครั้งที่ 3) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 7 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 13 (ตอนที่ 4) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 3 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
15.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 "คิดไตร่ตรอง ประเมินสิ่งพิมพ์" (ครั้งที่ 4) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 7 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 13 (ตอนที่ 5) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 4 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
16.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 "คิดไตร่ตรอง ประเมินสิ่งพิมพ์" (ครั้งที่ 5) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 7 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 14 (ตอนที่ 1) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมชุดที่ 5 ของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
17.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 "คิด...ให้ได้ ข้อคิด" 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 8 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 14 (ตอนที่ 2) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วย การเรียนรู้ที่ 8 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ
18.	1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 "คิดทบทวน เรื่องย่อ... ประเมินตนเอง" (ครั้งที่ 1) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วย การเรียนรู้ที่ 9 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 14 (ตอนที่ 3) ของกรมวิชาการ	1. สอนอ่านตามกิจกรรมของ หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 2. กิจกรรมการฟัง พูด และ เขียนตาม แนวทางการสอนในคู่มือการสอนของ กรมวิชาการ

ครั้งที่	เนื้อหา	วิธีการสอน/กิจกรรมการสอน
19.	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 "คิดทบทวนเรื่องย่อ... ประเมินตนเอง" (ครั้งที่ 2) 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 14 (ตอนที่ 4) ของกรมวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียนตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ
20.	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 "ทราบแล้ว.. ใช้ประโยชน์" 2. บทอ่านตามที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 3. หนังสือเรียนและแบบฝึกหัดที่ 14 (ตอนที่ 5) ของกรมวิชาการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สอนอ่านตามกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ที่ 9 2. กิจกรรมการฟัง พูด และเขียนตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ

1.3 ภายหลังการทดลองสอน ผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนในกลุ่มทดลองด้วยแบบวัดชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลองทั้ง 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของตนเอง

1.4 ภายหลังการทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการอ่าน ตามแนวการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ โดยทำการสัมภาษณ์ทีละคน

1.5 ภายหลังการทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนตามกิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. กลุ่มควบคุม ดำเนินการดังนี้

2.1 ก่อนการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนในกลุ่มควบคุมด้วยแบบวัด 2 ฉบับคือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของตนเอง ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้กับกลุ่มทดลอง

2.2 ผู้วิจัยทำการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และสอนทักษะอื่น คือ ฟัง พูด และ เขียน โดยจัดกิจกรรมการสอนทุกทักษะดังกล่าวตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และใช้หนังสือเรียนภาษาไทยบทที่ 11 ถึงบทที่ 14 เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง ยกเว้นสิ่งที่เป็องค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ กิจกรรมของหน่วยการเรียนรู้ และบทอ่าน (ศึกษารายละเอียดตามตารางการสอนของกลุ่มทดลอง สิ่งที่ไม่ใช้กับกลุ่มควบคุมคือ เนื้อหาข้อ 1, 2 และ กิจกรรมการสอนข้อ 1)

การจัดเวลาการสอนนักเรียนกลุ่มควบคุม ใช้เวลาสอน 20 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ (1 ชั่วโมง) รวมระยะเวลาการสอน 20 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2533 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2533 เท่ากับการสอนกลุ่มทดลองทุกประการ

จากรายละเอียดของการสอนอ่านแก่นักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งสอนด้วยชุดกิจกรรมของรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และการสอนอ่านแก่นักเรียนกลุ่มควบคุมตามแนวทางการสอนในคู่มือการสอนภาษาไทยของกรมวิชาการ สามารถเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1. <u>จุดเน้น</u> ความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน และกลวิธีการอ่าน	1. <u>จุดเน้น</u> ความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน
2. <u>เนื้อหาที่สอน</u> ประกอบด้วยบทอ่านต่าง ๆ มโนทัศน์เกี่ยวกับกลวิธีการอ่านที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย และหนังสือเรียนภาษาไทยบทที่ 11 ถึง 14	2. <u>เนื้อหาที่สอน</u> คือหนังสือเรียนภาษาไทยบทที่ 11 ถึง 14 และเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการอ่านที่มีอยู่ในส่วนคำชี้แจงของคู่มือการสอนภาษาไทย ได้แก่ หลักเกณฑ์การอ่านในใจ การฝึกอ่านเร็ว วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่อง

กลุ่มทดลอง

3. วิธีการสอนและขั้นตอนการสอน
 การสอนแต่ละครั้ง เน้นการสอนและวิเคราะห์กลวิธีการอ่านอย่างชัดเจนตรงไปตรงมา ตามที่ได้กำหนดไว้
 อย่างละเอียดในหน่วยการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน ควบคู่ไปกับเนื้อหาบทอ่านที่สร้างขึ้น และหนังสือเรียน โดยถือเนื้อหาที่อ่านเป็นสื่อ นำให้เรียนรู้ถึงกลวิธีการอ่านแต่ละอย่าง

กลุ่มควบคุม

ขั้นตอนในการใช้วิจารณ์งาน การถามคำถาม

3. วิธีการสอนและขั้นตอนการสอน
 การสอนแต่ละครั้ง เป็นไปตามแนวทางการสอนที่ระบุไว้ในคู่มือการสอนภาษาไทยของกรมวิชาการ ซึ่ง เน้นการสอนคำใหม่
 การอ่านหนังสือเรียน แล้วจัดกิจกรรมหลังการอ่านหนังสือเรียน กิจกรรมที่จัดจะสลับสับเปลี่ยนกันไป แล้วแต่ความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องแต่ละบท
 ได้แก่ การสรุปใจความของเรื่อง การตอบคำถามจากเรื่อง การสรุปข้อคิด การเล่าเรื่องย่อ เขียนเรื่องย่อ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นการเน้นให้เข้าใจเนื้อหาของหนังสือเรียนที่อ่าน โดยใช้วิธีการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว แต่ไม่เน้นการสอนและวิเคราะห์กลวิธีการอ่านแต่ละอย่าง โดยเชื่อว่านักเรียนจะเรียนรู้วิธีการต่าง ๆ ได้เองตามธรรมชาติ จากการที่ครูฝึกให้ โดยไม่ต้องนำมาสอนตรง ๆ

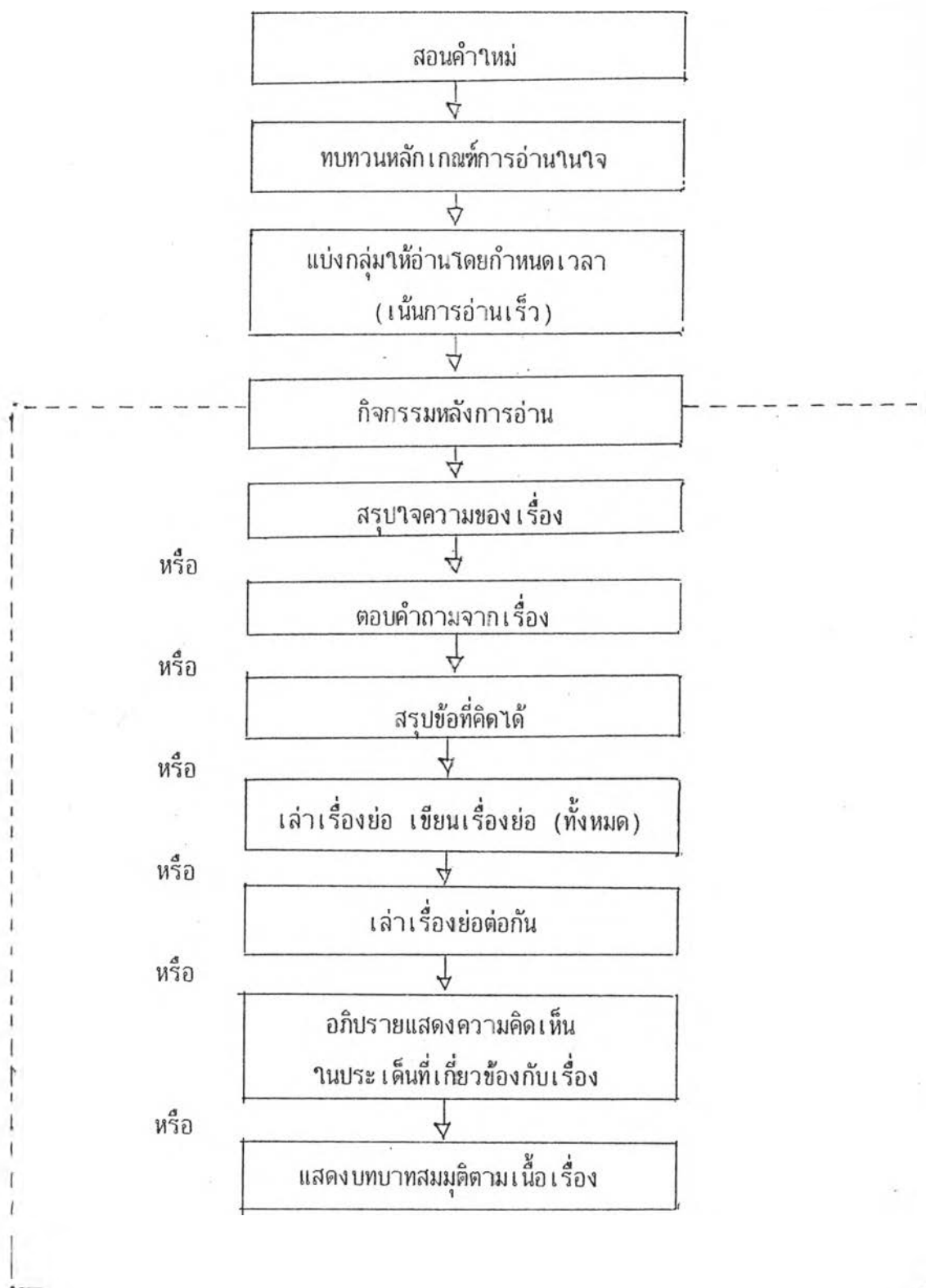
กลุ่มทดลอง

4. การวัดและประเมินผล
วัดและประเมินผลทั้งด้านความ
เข้าใจเนื้อหาและกลวิธีการอ่าน
และประเมินก่อนเรียน ระหว่าง
เรียน หลัง เรียนด้วยแบบทดสอบ
ของรูปแบบการสอน และหน่วย
การเรียนรู้

กลุ่มควบคุม

4. การวัดและประเมินผล
วัดและประเมินผลเฉพาะด้านความ
เข้าใจเนื้อหาที่อ่านระหว่างเรียน
ด้วยแบบฝึกหัดของกรมวิชาการ
ตามที่ระบุไว้ในคู่มือการสอน

ขั้นตอนการสอนอ่านสำหรับกลุ่มควบคุม ซึ่งสรุปได้จากคู่มือการสอนภาษาไทย ได้แก่

2.3 ภายหลังจากทดลองสอน ผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนในกลุ่มควบคุมด้วยแบบวัดชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลองทั้ง 2 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสำรวจความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของตนเอง

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการสอน (รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น รูปแบบการสอนตามคู่มือการสอนของกรมวิชาการ) และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย (ระดับสูงปานกลาง) ต่อคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA)

1.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ด้วยสถิติทดสอบที (t-test)

1.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นของนักเรียนภายในกลุ่มทดลองระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลาง และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านหลังเรียนด้วยกิจกรรมตามคู่มือการสอนของกรมวิชาการของนักเรียนภายในกลุ่มควบคุม ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลาง ด้วยสถิติทดสอบที (t-test)

2. การวิเคราะห์เกี่ยวกับความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของตนเอง ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการสอน (รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น รูปแบบการสอนตามคู่มือการสอนของกรมวิชาการ) และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย (ระดับสูงปานกลาง) ต่อคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านของนักเรียน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามคู่มือการสอนของกรมวิชาการ ด้วยสถิติทดสอบที (t-test)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านหลังเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นของนักเรียนภายในกลุ่มทดลอง ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลาง และ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอ่านหลังเรียนด้วยกิจกรรมตามคู่มือการสอนของกรมวิชาการของนักเรียนภายในกลุ่มควบคุม ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลาง ด้วยสถิติทดสอบที (t- test)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอน ดำเนินการโดยหาค่าร้อยละของความคิดเห็น และเสนอผลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย

4. การสรุปผลการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการอ่าน ช่วยในการอ่านแบบทดสอบหลังเรียน